

УДК
687.016:
687.1+616.7

БАСЕНКО Т.В., САДРЕТДІНОВА Н.В., ВЛАСЕНКО В.І.
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

ПРОЄКТУВАННЯ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ОДЯГУ ДЛЯ ЛЮДЕЙ З ВАДАМИ ОПОРНО- РУХОВОГО АПАРАТУ

Мета: Розробити конструкцію функціонального спортивного костюму для людей з обмеженими можливостями опорно-рухового апарату, виходячи з аналізу споживчих вимог.

Ключові слова: адаптивний одяг, одяг для людей з вадами опорно-рухового апарату

Постановка завдання. Різноманітні захворювання, пов'язані з обмеженнями функцій руху, зумовлюють специфічні функціональні вимоги до одягу та матеріалів для його виготовлення. Для створення функціонального і ергономічного одягу необхідно визначити споживчі вимоги та особливості експлуатації одягу, особливості фізіологічних змін будови тіла, врахувати специфічні психофізичні моменти, побажання самих споживачів та осіб, що їх обслуговують.

Наразі над цією проблематикою працює ряд науковців, розробки яких переважно направлені на модернізацію одягу з метою покращення його адаптивних властивостей [1]. При цьому не були порушені питання функціонування організму в умовах обмеженої рухливості та постійного контакту шкіри з твердими поверхнями під навантаженням.

Методи досліджень. Використані методи соціологічних досліджень та статистичної обробки їх результатів, аналіз даних інформаційних джерел, метод дизайн-проектування нових моделей одягу, розрахунковий метод визначення динамічних приривок, розрахунково-графічний метод конструювання одягу.

Результати досліджень. Враховуючи вимоги до одягу людей з обмеженими можливостями опорно-рухового апарату, при виборі текстильних матеріалів перевага надається змішаним тканинам, які мають високі гігієнічні показники (гігроскопічність, повітропроникність) та високу стійкість до експлуатаційних навантажень. Вибір фурнітури та прикладних матеріалів здійснюється, враховуючи зручність у користуванні. Так, наприклад, текстильна застібка та тасьма блискавка повинні оснащуватись пулером для зручності захвату пальцями.

Аналіз результатів інтерв'ювання потенційних споживачів показав, що найбільш зручним і необхідним видом одягу для даної групи споживачів є спортивний костюм; при виборі застібки перевага надається тасьмі «велькро»; текстильний матеріал повинен бути еластичним. Звичайний спортивний костюм через зумовлені хворобою зміни будови тіла, особливості теплообміну, зміни зон і інтенсивності потовиділення створює незручності під час експлуатації.

Рис. Зображення адаптивного костюму

З використанням отриманих даних авторами розроблено чоловічий спортивний костюм, в якому враховано основні вимоги до одягу людей з обмеженими можливостями опорно-рухового апарату. Костюм виготовлений з напів-бавовняного трикотажного полотна із вмістом еластану та відповідає сучасним модним тенденціям. Ергономічність конструкції відповідає особливостям експлуатації в сидячому положенні.

Вид та розміщення функціональних елементів забезпечують зручність у користуванні. Окрім зазначеного, костюм виконує превентивну функцію запобігання подразненню шкіри та розвитку пролежнів за рахунок модифікованих антимикробних вставок в місцях, які мають тісний контакт із візком. Використання антимикробних вставок сприяє усуненню неприємних запахів за рахунок пригнічення розмноження мікроорганізмів. Конструкція пакету матеріалів сприяє поглинанню та виведенню надлишкової вологи, що зумовлює зменшення коефіцієнту тертя між шкірою та контактними поверхнями.

Висновок. Запропоновані елементи модернізації спортивного костюму для людей з обмеженими можливостями опорно-рухового апарату значно покращують його комфортність та функціональність. Розроблений експериментальний зразок передано для експериментального носіння з метою виявлення прихованих недоліків.

Література

1. Мархай М.А., Супрун Н.П. Загальні аспекти розробки адаптаційного одягу для інвалідів// Вісник Херсонсько-го національного технічного університету. 2010. - №1(37). – С. 117- 120